І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 91. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ТРАВНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 14, 1957 No. 91. VOL. LXIV.

ПРОПОНУЮТЬ ОКРЕМИЙ ФОНД НА ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ

ОКРЕМА СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ РЕКОМЕНДУЄ ОРГАНІЗАЦІЮ „РУХОМОГО" ФОНДУ НА ЕКОНОМІЧНУ ДОПОМОГУ ЧУЖИМ КРАЇНАМ

Вашингтон. — Окрема сенатська комісія, зорганізована ще в липні 1956 року, рекомендує ухвалити закон, згідно з яким існував би окремий, так званий „рухомий" фонд, з якого ЗДА давали б економічну допомогу чужим країнам. Цей фонд мав би бути під зарядом окремої крядової корпорації. Ця комісія почала працю ще під час минулорічної сесії Конґресу, коли уряд просив Сенат, щоб привернув частину тих фондів, призначених на допомогу закордонові, які Палата Репрезентантів була зредукувала. Цю комісію очолює голова Сенатської Комісії Закордонних Справ демократичний сенатор Теодор Ф. Грін, а її членами є члени Сенатської Комісії Закордонних Справ, і ще голова Комісії Видатків та представники республіканської меншости в тих комісіях. Рекомендації цієї комісії йдуть в тому напрямі, щоб не ліквідувати допомоги закордонові, але одночасно ті рекомендації підтримують і тих членів Конґресу, які хотіли б зробити якнайбільші ощадності в цьогорічному бюджеті, і тому бажають якнайбільше зменшити суму, призначену на допомогу закордонові. Згідно з рекомендаціями цієї комісії допомогу закордонові можна б зменшити більше, як це недавно пропонував президент Айзенгавер, який погоджується на те, щоб на цю ціль не видавати 4,400,000,000 долярів, як це він початково пропонував, тільки признати на неї 3,880,000,000 долярів. Комісія стверджує, що допомога закордонові — це важливий чинник в американській закордонній політиці і тому не вільно її ліквідувати. Але комісія одночасно заявляє, що ця допомога повинна бути більше економічна, а не військова, як це почалося було від часів війни в Кореї, тому окремий „рухомий" фонд повинен підтримувати вільні підприємства в країнах американських союзників, бо це причиниться до економічної стабільности в вільному світі і служитиме справі світового миру.

Айзенгавер і Дієм про комуністичну небезпеку в Азії

Вашингтон. — Президент Айзенгавер і президент Південного В'єтнаму Нґо Дін Дієм видали спільний комунікат, в якому заявляють, що обидві країни будуть тісно співпрацювати в поборюванні комуністичної небезпеки в Південно-Східній Азії та спільно будуть працювати для втримання миру в тому районі. Президент Дієм заявив, що він буде працювати в тобу напрямі, щоб вільні країни Азії тісніше об'єдналися для поборювання комунізму. Цю спільну заяву видали обидва президенти при кінці чотириденної візити Дієма в Вашингтоні. Президент Айзенгавер висловив похвалу для президента В'єтнаму за те, що та країна зробила „великий поступ до стабільности" від того часу, як Південний В'єтнам закінчив війну з комуністами в липні 1954 року. Але соціяльний і економічний поступ загрожений підривними акціями комуністів. І тому вільні країни Азії мусять бути вічно на сторожі, щоб не допустити до комуністичного панування.

тичного панування. З Вашингтону президент Дієм прибув на триденний побут до Ню Йорку. Як католицький провідник своєї буддистської країни він пішов на Службу Божу до катедри св. Патрика в Ню Йорку, а пізніше виїхав до католицького семінара Меріном в Оссінґу, Н. Й., де він перебував під час свого добровільного вигнання в роках 1951-1953. Там привітали його великими оваціями.

Бюджет може бути зменшений на два більйони — заявляє Адамс

Вашингтон. — Асистент президента Айзенгавера Шерман Адамс, виступаючи в одній із нюйоркських телевізійних програм, заявив, що, — на його думку — запропонований урядом бюджет може бути зменшений на два більйони долярів і що це не матиме впливу на ефективність і якість праці урядових установ. Склав свою заяву Адамс в той час, як Сенат готується схвалювати бюджет пошти і департаментів державного, фінансів, справедливости і торгівлі. Під час дотеперішнього обговорювання бюджету Конґрес скреслив уже із бюджетового проєкту 1,200,000.000 долярів і є всі дані на те, що й Сенат схоче перевести дальшу редукцію бюджету. Обороняючи в основному висоту запропонованого урядом Айзенгавера бюджету, Адамс переконаний в можливості зредукувати цей бюджет. Головна трудність — за його словами — в тому, щоб знайти відповідні місця у бюджеті, де б таку редукцію можна було перевести. Уряд сподівається, що це зможе зробити Конґрес, якщо він підходитиме до справи ділово і справедливо.

ВІДБУЛАСЬ ВАЖЛИВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВОДІВ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЦЕРКОВ ЗДА І КАНАДИ

Ню Йорк. (Кор.). — В днях 9—12 травня ц. р. відбулась в Ню Йорку, у Бавнд Брук і у Филаделфії важлива конференція Проводів двох найбільших Українських Православних Церков поза поневоленою Батьківщиною — а саме Української Православної Церкви у ЗДА, яку від 33 літ очолює ВПреосв. Митрополит Іван Теодорович і Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що її очолює Впреосв. Митрополит Іларіон (проф. Іван Огієнко). Це була перша того роду зустріч-конференція найвищих керівників з'єдинених церков. Конференція відбувалася два дні в Ню Йорку, один день в Осередку УПЦеркви, Савт Бавнд Брук, Ню Джерзі, а торжественне закінчення її відбулося у Филаделфії, в неділю 12 травня ц. р. — Участь в цих нарадах взяли з Америки: Впреосв. Митрополит Іван Теодорович, Впреосв. Архиєпископи Мстислав (Голова Консисторії) і Геннадій (Архиєпископ Володимир не міг прибути ізза недуги) та всі члени Дух. Консисторії тієї Церкви. З Канади прибули: Впреосвящен. Митрополит Іларіон (Вінніпеґ) та Впреосвящен. Архиєпископ Михаїл (Торонто) як теж о. протопресвітер д-р С. В. Савчук, президент Дух. Консисторії Канад. Церкви, та її секретар о. прот. Т. Ковалишин. — Канадійська делеґація приїхала в середу 8 травня на летовище в Лонґ Айленд, де їх зустріла численна делеґація духовенства із Ню Йорку й околиці. З черги на вступі до храму й в середині катедри св. Володимира Вел. при 14-ій вулиці відбулися привітання від УПЦеркви в ЗДА, її керівних органів та від вірних і духовенства місцевого храму. Опісля п'ять Владик, в асисті 22-ох священиків і 2-х дияконів відслужили торжественний Молебень при участи відомого катедр. хору, під орудою проф. В. Завітневича. Наступні два дні були всеціло посвячені діловим нарадам проводу обох Церков, що відбулись в конференційних кім-

(Закінченна на стор. 3-ій)

ВІДБУЛИСЬ ГРОМАДСЬКІ НАРАДИ І ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС У ВАШИНҐТОНІ

Д-Р ЗЕНОН НИЖАНКІВСЬКИЙ ОЧОЛЮЄ ВІДДІЛ; Д-Р ЯРОСЛАВ ГЕЛЕТА ОБРАНИЙ НА ФІН. СЕКР.

Вашинґтон. — Минулої неділі, 12-го травня пополудні, відбулась тут, заходом Т-ва „Україна", місцевого 15-го Відділу Українського Народного Союзу, публічна громадська нарада в справі УНСоюзу і після того загальні збори Відділу, на яких обрано нову Управу з д-ром Зеноном Нижанківським, як головою, і д-ром Ярославом Гелетою, як секретарем, на чолі. Наради відбулись в полудневих годинах у Конфедерейт Гол і в них взяло участь приблизно 50 осіб із давнішої і новішої іміґрації та тут народженої ґенерації, між ними переважно видатні та загальновідомі громадяни і діячі. Наради відкрив в заступстві недужого дотеперішнього голови Відділу п. Марвина Гречина, д-р Юрій Старосольський, передавши дальший провід ними д-рові Остапові Котикові-Степановичеві, як голові, та д-рові Ярославові Гелеті, як секретареві зборів. З доповідями на зв'язані з УНСоюзом загальногромадські теми виступали гол. предс. УНС п. Дмитро Галичин, гол. радний і орг. референт д-р Ярослав Падох та ред. А. Драган.

Після доповідей відбулась оживлена дискусія, в якій забирали голос: ред. Євген Скоцко, полк. Вол. Кедровський, ред. Д. Корбутяк, дир. Малиновський, п. Вол. Білинський д-р Ом. Антонович та інші, обговорюючи ряд актуальних асправ, зокрема проблему кращої і повнішої організації місцевої громади та зокрема справу будови репрезентативного Українського Дому в столиці, якою вже від деякого часу турбуються місцеві громадяни. Між приявними на нарадах були парохи місцевих українських церков, всч. о. Теодор Данусяр, всч. о. В. Варварів та всч. о. Дмитро Шуль. У результаті зборів Відділу, як відбулись безпосередньо після нарад, обрано нову Управу Відділу в такому складі д-р Зенон Нижанківський — голова, проф. Пантелеймон Ковалів і д-р Остап Котик-Степанович — заступники голови, д-р Ярослав Гелета — фінанс. секретар, д-р Юрій Старосольський — рекорд. секретар, д-р Василь Сьокало— скарбник, п. Станислав Конрад, п. Іван Сидор і п. Вол Прибила — члени Управи, а д-р Т. Б. Залуцький, п. Марвин Гречин та п. Федір Сурмай — Контрольна Комісія. Попередній Управі, зокрема недужому тепер голові Відділу п. Гречинові, висловлено призназнання за дотеперішню працю. На початку зборів згадано і вшановано пам'ять померлого перед тижнем гол. секретаря УНС сл. п. Григорія Германа.

МЕТРОПОЛІЯ НЮ ЙОРКУ І НЮ ДЖЕРЗІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО МАСОВОЇ УЧАСТИ У ВІДКРИТТІ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк. — Українські Громади метрополітальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі роблять інтенсивну підготову до якнайбільш масової участи в Шевченківському Здвигу, 16-го червня. В цій справі відбулись тут минулої п'ятниці, 10-го травня ввечорі, в приміщеннях Народного Дому, ширші наради Окружної Ради Відділів УНСоюзу метрополітальної округи, якими проводив голова Ради адв. Пізнак та на яких обговорено і вирішено ряд зв'язаних з цим здвигом справ. Приявні зокрема познайомились з деталями встановленої вже програми здвигу та поінформували про заходи в своїх громадах для організації масової участи місцевих громадян у тій небуденній імпрезі. З Ню Йорку, Бруклина, Асторії, Джерзі Сити, Байону, Нюарку, Елизабету, Перт Амбою, Йонкерсу та ряду інших громад виїдуть на здвиг окремі автобуси, деякі громади і існуючі в них організації, заповідають приїзд з організаційними прапорами та зокрема заохочується жіноцтво, щоб приїжджало в національних одягах. Подібний зорганізований приїзд та участь у Шевченківському здвизі заповідають і дальші громади не тільки із стейтів Ню Йорку і Ню Джерзі, але й Пенсилвенії, Массачусетс, Коннектикат, Равд Айленд та інших. П'ятницеві наради були присвячені пам'яті померлого недавно гол. секр. УНС сл. п. Григорія Германа, яку вшановано вставанням з місць та хвилинною мовчанкою.

УАСТ РАЧЕСТЕР ЗДОБУЛО ЧАШУ АМАТОРІВ СХОДУ

Рачестер (Телеф.). — В неділю, дня 12-го травня місцеве Українсько-Американське Спортове Товариство здобуло чашу аматорів Сходу, перемігши у відплатній грі балтиморську дружину „Помпеї" у відношенні 4:1. Тим самим наші рачестерські змагуни візьмуть участь у фінальних змаганнях за чашу аматорів ЗДА, які відбудуться правдоподібно в Шикаго, або Ст. Луїс.

ХРУЩОВ ПРОПОНУЄ АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКЕ „ПОРОЗУМІННЯ" В УСІХ СПРАВАХ СВІТУ

Москва. — Найкоротшим і найліпшим шляхом, щоб обминути вибух нової світової війни, було б безпосереднє порозуміння між З'єдиненими Державами і Совєтським Союзоб — заявив Нікіта Хрущов у близько двогодинній розмові з одним із редакторів „Ню Йорк Таймсу", Турнером Кетледжом. У цій довгій розмові, яка велась в головному секретаріяті компартії СССР у Москві у приявності постійного кореспондента „НЙТаймсу" в Москві Вільяма Йордена, шефа пресового департаменту в совєтському міністерстві закордонних справ Леоніда Ільїчева та стенографа і перекладача, Хрущов запропонував нову конференцію „великої чвірки", але після докладної попередньої підготови. Центром міжнародної ситуації є — за словами Хрущова — Европа. ЗДА й СССР повинні погодитись щодо встановлення постійної організації, в якій ці дві великодержави мали б головний голос. Ця нова організація прийшла б на місце НАТО, при чому Хрущов висловив переконання, що „багато держав" НАТО хочуть вже тепер покинути цей Атлантійський союз. Тут Хрущов конкретно назвав Норвеґію, яка „через непорозуміння" вступила була туди, Данію, Голляндію і Канаду. Хрущов закепкував собі, що „єдиний Люксембурґ грізний для СССР". Американський нарід, мовляв, іде на поводах виборчої аґітації „підпалячів війни". Він сам, Хрущов, радо прибув би до ЗДА „для розмови" з президентом Айзенгавером. Проблему з'єдинення Німеччини треба виключити з міжнародних переговорів про тривкий мир та залишити німцям, себто безпосереднім переговорам між західнім і східнім німецькими урядами . . . Хрущов — пише названий американський журналіст — заявив, що він радий би говорити на ці теми ще довше, але спішився на прийняття монгольської делеґації.

Верховний Совєт звертається з пропаґандою до Конґресу й англійського парляменту

Москва. — Верховний Совєт, як совєтський „парлямент", звернувся в минулу п'ятницю 10 травня до американського Конґресу і англійського парляменту з закликом створити спільну комісію для призадуми над можливостями скасування експериментальних вибухів атомової і водневої зброї. Сталося це після промови совєтського міністра закордонних справ Андрея Ґромика, який заявив, що за відсутністю міжнародного договору про роззброєння, СССР „буде примушений" продовжувати продукцію ядрової і ракетної зброї та змагання до нових винаходів в цій ділянці. Водночас Ґромико відкинув останню англійську пропозицію, щоб змагати до скасування ядрових експериментів у трьох стадіях, з яких першою було б зголошування до Об'єднаних Націй задуманих експериментальних вибухів із допущенням міжнародних обсерваторів. Мовляв (заявив Ґромико) така реєстрація не доводить до цілі, бо вона тільки „леґалізувала б" ядрові експерименти, а Совєти „хочуть негайного проголошення заборони користування ядровою зброєю". — Реакція американських і англійських парляментаристів була відразу різко-неґативна: мовляв — совєтські „парляментаристи" повинні знати, що в міжнародних відносинах обов'язує дипломатичний зв'язок та що державною політикою керують уряди з своїми міністерствами закордонних справ, уповноважені полагоджувати такі справи.

В Колюмбії панує спокій після скинення диктатора Рохаса Пініллі

Боґота, Колюмбія. — В Колюмбії відбуваються маніфестації населення, яке тішиться тим, що закінчилося 4-річне панування диктатора-президента генерала Густава Рохаса Пініллі. 5-членна військова хунта 10-го травня змусила до резиґнації президента Рохаса Пініллю, і він виїхав з країни та находиться в дорозі до Еспанії, де буде жити на вигнанні. Військова хунта найменувала новий кабінет міністрів і скасувала пресову цензуру. Хунта оголосила свою програму, в якій заповідається нові вибори в найближчому році, поширення та розбудову крайової економіки при допомозі підтримки вільних підприємств. Військова хунта заявила, що не уневажнює міжнародних зобов'язань, які заключив попередній уряд. На її чолі стоїть генерал майор Ґабріель Паріс. До нового кабінету входять представники двох найвпливовіших партій — Ліберальної і Консервативної. Генерал Рохас виїхав разом із своєю родиною

Кол. президент Колумбії Густаво Рохас Пінілла

Українські кандидати на послів до федерального парляменту в Канаді

Вінніпеґ. — „Український Голос" повідомляє, що в Канаді найменовано вже 584-ох кандидатів на послів до федерального парляменту, між якими є і численні українці. Вибори мають відбутися вже 10-го червня цього року. І так у провінції Манітоба кандидують такі кандидати українського роду: колишній посол Фред С. Заплітний і Н. Мамчур кандидують із Партії сі-сі-ер; Іван М. Мандзюк із Консервативної партії. В провінції Саскачевані від Ліберальної партії кандидують Олекса Процюк і Д. Глуканюк. В Алберті затверджені такі кандидати українського роду: Н. В. Свекла, пані Ненсі Засійбіда і Андрій Борис — із Партії сі-сі-еф; посадник Едмонтону Василь Гавриляк і Федір Маґера — з Ліберальної партії; колишній посол Амвросій Головач і Петро Стефура — з Партії суспільного кредиту. В провінції Онтеріо кандидують колишній посол Михайло Старчевський і д-р Іван Кучерепа — обидва з Консервативної партії.

ЗДА Й СССР ШУКАЮТЬ КОМПРОМІСУ В СПРАВІ КОНТРОЛІ ЗБРОЇ

НА ЛОНДОНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ РОЗЗБРОЄННЯ ІДУТЬ ВАЖЛИВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РОЗМОВИ

Лондон. — На Лондонській конференції роззброєння ідуть важливі інформаційні розмови. Виявляється, що голова американської делеґації, Герольд Стассен, користуючись спеціяльними уповноваженнями від президента Айзенгавера, запропонував був в оттакій неофіційній розмові з головним совєтським делеґатом Валеріяном Зоріним обшир, який підлягав би міжнародній летунській інспекції, згідно з пропозицією президента Айзенгавера з Женевської конференції „на вершинах" із 1955 року про „відкрите небо". За проєктом Стассена такий обшир охоплював би Скандинавію, Німеччину, пів Голляндії, Бельґії, східню частину Франції, Швайцарію, північну Італію, Австрію і північну Юґославію — із західніх країн Европи. За залізною завісою відкритими до інспекції стали б сателітні країни Польща, Чехословаччина, Східня Німеччина і Мадярщина, однак поза обширом інспекції залишились би Болгарія, Альбанія і південна Румунія, — далі „інспекційна лінія" йшла б на схід, під Ленінґрад, Київ і Одесу. Північні землі включно з льодовими обширами на континентах Азії й Америки охоплювали б арктичну смугу від північного бігуна й Аляску в Америці та рівний величиною обшир совєтського Сибіру. У зв'язку з цією першою ініціятивою Стассена, Зорін виступив 30 квітня ц. р. з офіційною совєтською пропозицією, яка вперше признавала принципи летунської інспекції, але накреслювала такі її кордони, які були для Заходу рішуче неприйнятливі, бо большевики жадали, напр., права перевірювати західню половину З'єдинених Держав та найгустіше заселені промислові центри західньої Европи включно з Францією і її Атлянтійським побережжям, в заміну — за східню частину Сибіру, з виключенням цілої промислової уральської смуги, совєтської центральної Азії та центрального СССР, себто всіх тих обширів за залізною завісою, які саме є большевицьким арсеналом зброї. Тепер, у відповіді на ту совєтську пропозицію, у Вашинґтоні — за американськими часописами — приготовляють контр-пропозицію, яка брала б під увагу можливість невтральної смуги в центральній Европі, про яку говорилось на тій самій Женевській конференції, як про можливу базу для з'єдинення Німеччини. Стассен не говорив у своїй пропозиції нічого про відкликання військ з обширу, що підлягав би летунській інспекції, зокрема про відкликання західніх військ із Німеччини. Зате совєтська пропозиція в'язала проблему летунської інспекції з роззброєнням. У нинішній стадії цієї справи — дуже далеко ще будь-якого порозуміння.

З'їзд трьох арабських королів в Іраку

Баґдад. — З Амману, столиці Йорданії, наспіла вістка, що Йорданський король Гуссейн має прибути до Баґдаду на зустріч із королями Іраку Фейзалем, який є його кузеном, та савді-арабським королем Савдом. Це була б велика подія — перший з'їзд трьох голов арабських держав — без участи в ньому єгипетського президента Нассера.— Савді арабський король Савд вперше за свого правління прибув у минулу суботу з офіційною візитою до Іраку в товаристві великого почоту 60 найчільніших савді-арабських князів, шейхів і інших достойників. В столиці Іраку Баґдаді вітали його з великою парадою: ескадри іракського летунства, створені за американською допомогою, проводили літаки, що ним летіли король Савд і його почот, а на летовищі ждали 21-річний король Іраку Фейзаль, 68-річний прем'єр Нурі ас-Саїд і всі найвищі достойники Іраку. Летовище було вистелене килимами, а скрізь були здвигнені тріюмфальні брами, вдекоровані савді-арабськими прапорами. Політичне значення цієї візити у тому, що Савді Арабія офіційно належить до союзу з про-совєтськими Єгиптом і Сирією, а Ірак належить до зненавидженного Єгиптом про-західнього Баґдадського пакту (Англія, Туреччина, Ірак, Іран і Пакістан з фактичною, хоч не формальною участю також ЗДА) Півофіційно заявлено, що під час перебування короля Савда в Іраку не буде мови про відмовлювання Іраку від Баґдадського пакту, чи короля Савда від пакту з Єгиптом. Все ж, ці відвідини скріплюють позицію Іраку, який до цього часу був ізольований в арабському світі. Савді Арабія і Ірак мають спільну антикомуністичну плятформу і ці обидві держави підтримують становище йорданського короля Гуссейна.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** написав листа до голови Крайового Товариства Радіових і Телевізійних Програм Гаролда Е. Фелловся, в якому підкреслює з нагоди Крайового Радіового Тижня велике значення, яке мають радіо й телевізія в житті народу.

● **В Центральному парку** Ню Йорку бавився 7-річний Людвик Ербахер із своїми двома приятелями. На них напали якісь старші хлопці, і діти почали втікати. Перебігаючи 97-му вулицю, Ербахер потрапив під авто. Нюйоркський кардинал Спеллман, який саме в цей час проїжджав 97-ою вулицею, миропомазав непритомного вже хлопця.

● **На зборах республіканців** у столиці стейту Висконсин, Медісоні, не підтримано пропозиції конґресмена Алвіна О. Конскі — найменувати на місце покійного Джозефа МекКарті вдову сенатора 31-річну Джейн МекКарті. Додаткові вибори мають відбутися восени цього року. Як кандидати на становище сенатора зголошуються конґресмен О. Конскі і Генрі С. Ройс.

● **У Колумбусу, Джорджія** під час малих маневрів, в яких взяли участь 800 вояків із 101-ої дивізії парашутників, публічно демонстровано нові кріси Т.44.

● **Конґрес** відкинув урядовий законопроєкт про забезпечення від втрат внаслідок повені. Уряд проєктував асиґнувати на цю ціль 14 мільйонів долярів, з яких мали б оплачувати потерпілим від повені 40 відсотків поліси приватних забезпеченевих аґенцій.

● **Кіновий продуцент** Семюел Голдвин придбав право сфільмувати оперету Джорджа Гершвіна „Порджі енд Весс", заплативши за це 650,000 долярів і забезпечивши крім того її авторові 10 відсотків з прибутків.

● **Англійський корабель „Квін Мері"** відплив із Ню Йорку до Европи з 1,615 асажирами, з яких малохто знав, що поліція перед відплиттям шукала на кораблі між баґажем 144 динамітні капсулі, про які повідомила якась невідома особа. Ці капсулі буцімто мали в дорозі експльодувати.

У СВІТІ

● **Ернст Рем,** що його в 1934 році наказав застрелити його партійний вождь Адольф Гітлер плянував розбудувати очолювані ним „штурмові" парамілітарні відділи до сили 300,000 осіб, щоб підготовити Німеччину для опору проти комуністичної небезпеки, наказаний зберігаючи у Версальському договорі стан реґулярної армії на 100,000 вояків. Про цей плян знала Англія і Франція, повідомлена самим Ремом. Гітлер злякався, що не він, а Рем матиме в своїх руках дійсну силу. Ці подробиці виявились аж тепер на процесі проти вбивників Рема, Сеппа Дітріха і Міхаеля Ліпперта.

● **Володимири Божики** знайшли свою 13-річну доньку Ольгу, сховану від них її опікунами під час судового процесу, який постановив звернути Ольгу батькам. Божики були вивезені на роботу до Німеччини 12 років тому і потім виїхали до ЗДА, звідки тепер поїхали до Варшави за своєю дитиною, але зустріли гострий спротив збоку опікунів - свояків. Хоч вони мають за собою присуд суду, проте не хочуть силою забирати дорослої вже доньки, яка прив'язалась до опікунів і не хоче їх покидати.

● **Уряд Охорони Здоров'я** у Варшаві, покликавшись на аналізу, переведену державним Бактеріологічним Інститутом, заборонив виробляти відсвіжуючий напій Поля-Коля, що має стати комуністичною відповіддю на „контрреволюційну" Кока - Колу, імпортовану з Америки. Бактеріологи ствердили, що Поля - Коля має в собі шкідливу для здоров'я скількість кофеїни. Її продуценти подали скаргу проти цього рішення, доказуючи, що чашка чорної кави має вчетверо більше кофеїни, як пляшка Полі-Колі. Вони мають підтримку від антиалькогольних організацій і церковних чинників, які поборюють алькоголізм в Польщі.

● **У Савді Арабії** чотири американські вишкільні торпедні літаки ід час хуртовини примушені були приземлитися в пустині, за 60 миль на північ від американської бази Даграну, при чому всі зазнали ушкоджень. Про долю пілотів нічого невідомо. Чотири інші літаки вернулися на свою базу.

● **Перший тиждень травня** в Европі був найхолодніший у цьому сторіччі. Сніг впав у більшості середньо - европейських країн. Найбільший снігопад був в Юґославії, зокрема в районі м. Любляна. У Франції вимерзли овочеві дерева, а столики каварень на паризьких бульварах світили пусткою. В Данії і Англії бояться, що вимерзла картопля.

СВОБОДА — **SVOBODA**
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДВАНАДЦЯТЬ РОКІВ МИРУ

Від 4-го травня 1945 року німецькі військові частини почали вже складати зброю. 7-го травня о 2.41 год. попол., в головній кватирі західних альянтів, у Раймсі, підписано беззастережну капітуляцію німців, але насправді офіційне закінчення війни рахується від 8 травня, 5-ої год. пополудні. За останніх 12 років, що минули від цієї історичної події, стався такий неймовірний переворот у політичній ситуації світу, в міжнародній конфігурації сил та в людських думках і почуваннях, що в обох країнах, які у величному й водночас трагічному місяці травні 1945 року грали першу ролю — в розторощеній Німеччині й переможній Америці — тепер геть вже призабуто тодішній час, і в деяких великих часописах не появилося навіть згадки про ці роковини. Тільки в Парижі президент Рене Коті поклав вінок на могилі Невідомого Вояка, банки, школи, пошта й крамниці були зачинені на відзначення дванадцятих роковин перемоги над ворогом, а війська й ветерани маршували на Елисейських полях. І тільки Москва, вірна своїй забріханій традиції, трубіла через свої радіовисильні про „врятування червоною армією у 1945 році світової цивілізації".

Чи можуть бути кращі докази діяметрально суперечних відносин в Европі і в світі 12 років тому і тепер, як такі дві події в самі цьогорічні роковини „Дня Перемоги" з 1945 року: у столиці Західньої Німеччини нараду з канцлером Конрадом Аденауером переводив прем'єр Англії Геролд Мекміллен, який приїхав туди з офіційною візитою, а президент Франції Коті безпосередньо після згаданого вгорі складення квітів на могилі Невідомого Вояка — від'їхав до Риму з офіційними відвідинами. Найвищі репрезентанти двох західньо-европейських альянтів відвідують дві столиці двох ворожих 12 років тому держав Центральної Европи, — нині об'єднаних у військово-політичному союзі з цілою атлантійською спільнотою 15-х вільних народів! Військові паради і зачинені установи, школи й крамниці у Франції найбільш психологічно оправдані її історичним минулим. Але й у Франції високі генерали виступили публічно проти націоналістичної гістерії з приводу призначення німецького генерала Ганса Шпайделя командантом всіх середньо-европейських суходільних військ у головному штабі НАТО, — і Франція погодилась з Німеччиною, віддавши їй Зарщину та підписавши з нею договори про сталево-вугільну спільноту, про спільний господарський обшир і про спільне видобування енергії з атома — Евратом.

Відбута в першому тижні цього місяця конференція 15-х міністрів закордонних справ у столиці відбудованої з попелищ держави, Бонні, заманіфестувала єдність всього західнього світу — єдність державно-політичної ідеології і політичних цілей в найширшому розумінні. Дванадцять років тому закінчився поділ світу на прихильників і противників тоталітарного устрою з небезпечним для світу імперіялістично-месіяністичним вістрям німецько-італійського зразка. І зараз же, буквально на другий день після „Ві-Дей-у", започаткувався новий історичний поділ світу на звеличників і ворогів комуністичного тоталітаризму з таким самим непримирним диктаторським режимом і таким самим завойовницьким гоном, як їх проявляли німецький нацизм та італійський фашизм. Завалилася теорія, на якій американська політика з часу останньої світової війни побудувала союз з СССР з воєнними з'їздами у Тегерані, Каїро і Ялті та з останнім спільним із СССР міжнародним договором у Потсдамі від 17 липня до 2 серпня 1945. Це була фальшива концепція „співіснування двох різних економічних систем", із трагічними для світу наслідками. Ф. Д. Рузвелт прийняв був цю концепцію, як ідеологічну кладку до воєнного союзу з СССР, що його вважав необхідним для перемоги над Німеччиною Гітлера. Цю перемогу осягнено, вигнано чорта при помочі вельзевула, давши тому вельзевулові вибиті йому з рук вила. Москва віддячилась так, що в нинішні роковини словечком не згадує, що всю свою екзистенцію завдячує могутній допомозі американського союзника, і взагалі не згадує про перемогу американської зброї над Німеччиною, а горлає тільки про свою, совєтську перемогу і „врятування світу"!!

Завоювання Совєтами Середньої Европи підступом і зброєю і перетворення Китаю в другий у світі величезний арсенал комуністичної зброї, започаткувало той новий історичний період, що його саме переживаємо. Було вже в ньому чимало етапів: бльокада Берліну, Корейська війна і масакра на Мадярщині належать до цих етапів. Вони чергувались із спробами обновити співіснувальну концепцію в якійсь скромнішій формі; символом тих спроб стала „конференція на вершинах" з липня 1955 року. Але як вода і вогонь не можуть помиритись, так не зможуть помиритись ідеї волі і неволі.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

БОРОТЬБА ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ

Між Капітолем і Білим Домом боротьба знову в повному розпалі. Обидві партії спору — Президент і члени Конґресу — вернулися з святкового відпочинку повні енергії, завзяття й рішень. Президент навіть заповів боротьбу на публічному форумі — через радіо, телевізію і т. д., щоб здобути нарід для своїх позицій і через нього робити натиск на леґісляторів. Конґресмени також мусіли признати, що хоч минає вже половина теперішньої сесії і багато вже говорено в комісіях та на пленумі обох палат, але реальний вислід з того ще дуже малий. Недавно сен. Джонсон з Тексасу, провідник демократичної більшости в Сенаті, звернувся до голів сенатських комісій із закликом приспішити біг справ, які в тих комісіях застрягли. Провідник більшости в Палаті Репрезентантів, МекКормек, висловив надію, що тепер праця піде успішніше.

Можна було б думати, що на перший вогонь піде справа, яка встигла порізнити не тільки власну партію Президента, але навіть його родину, тобто справа рекордово високого бюджету. А проте, з перших днів післявакаційних нарад Конґресу темою стала справа, що не є „біжучою", як бюджет, з погляду теперішнього дня, але зате сягає в глибини американської демократії. Це т. зв. справа „громадянських прав". Вона — в різних аспектах — ворушить уми громадянства вже віддавна, і вона ж була предметам гарячих дебатів минулого, 84-го Конґресу, хоч без позитивного висліду. Навколо неї стільки пропаґанди, стільки насвітлень з різних позицій, з Півдня і Півночі, стільки торгування і стільки тактичних потягнень на терені самого Конґресу, що сама суть справи, як вона поставлена на порядок нарад, десь неначе затерлася, або, навпаки, виростає в уяві громадянства до важливости якихось основних загрожених „прав людини і громадянина".

А проте, не йде тут ні про які нові громадянські права. За ці основні права давно вже прогуділа боротьба, ще тоді, коли творилася американська держава і писалася перша Конституція. Сама Конституція тоді малощо не провалилася через формулування цих прав, і більшість стейтів тільки тоді ратифікувала її, коли представники їх погодилися, що окрема хартія прав — „Біл оф Райтс" буде додана до Конституції, як її поправка. Колоністи мали поганий досвід із попереднім урядом і не довіряли навіть своєму власному: хотіли мати свої основні права, записані чорним на білому в найвищому законі країни — Конституції. Але минали роки і десятиріччя, і виявилося, що це тільки частина громадян — панівна біла частина — справді користувалася цими конституційними правами. Назрів конфлікт, і вибухла велика кривава громадянська війна (1861-1865), у висліді якої прийшла емансипація неґрів і — нові доповнення до Конституції (13-15), що давали й неґрам рівне становище перед правом і рівні права, включно з правом голосувати у виборах. Демократія, здавалося, сповнилася.

Але знову минали роки й десятиріччя, і знову виявилося, що не всюди в країні і не повністю зберігалися у практиці конституційні права всіх громадян, зокрема тих, яким доля дала не-білу шкіру. Нерівне трактування в суспільному житті, в економіці, сеґреґація в школах, практичні обмеження при виборах — все це існувало завдяки окремим стейтовим законам, судам чи звичаям.

Понад половину століття нарід свідомий цієї нерівности. Видано ряд законів, щоб забезпечити користування рівними правами. А проте, коли Президент виголошував своє послання до цього, 85-го Конґресу на початку його сесії в січні 1957 року, він мусів сказати: „Ми постійно зближаємося до нашої цілі: чесного й рівного трактування громадян без огляду на їх расу чи колір. Та, на жаль, багато ще слід зробити в цьому напрямі". І далі він сказав: „Минулого року я пропонував Конґресові: 1) створити міжпартійну комісію дослідження закидів у порушуванні громадянських прав і для ставлення відповідних рекомендацій; 2) створити Комісію громадянських прав при департаменті правосуддя; 3) прийняти відповідні закони для допомоги в забезпеченні виборчих прав; 4) змінити існуючі закони так, щоб федеральна влада могла домагатися від цивільних судів заходів щодо забезпечення у справах громадянських прав. Я прошу, щоб Конґрес ухвалив такі закони".

Цей апель Президента і став підставою законопроєктів у ділянці громадянських прав. Як бачимо, йде не про будь-які нові права, а тільки про нові законні засоби для забезпечення існуючих прав. Законопроєкт так і зветься „Засоби для кращого забезпечення й охорони громадянських прав".

Республіканець Кітінґ, а за ним демократ Селлер внесли відповідні законопроєкти в Палаті Репрезентантів, а сенатор Дірксен у Сенаті. Згідно з правилом, законопроєкти пішли до відповідних комісій і там покищо чекають на свою долю. В. лютому почалися вже й публічні переслухання, і першим зізнавав ген. прокуратор Бравнелл, як речник урядового становища.

Між противниками законопроєкту є декілька республіканців, трохи демократів із північних стейтів. Але передусім „солідний південний бльок" становить ядро і головну силу опозиції.

Остаточно рішатиме голосування, отже число більшости. Тому, здавалося б, опоненти не мають виглядів на успіх. А проте, це вже другий Конґрес, що борюкається з громадянськими правами, і, як досі — безуспішно. Ще можна сподіватися, що Палата Репрезентантів, як і торік, переголосує незабаром на пленумі. Але в Сенаті справа має доволі мало виглядів. Сила південних демократів не в числі: їх сила в ключових позиціях, які вони займають в комісіях, і в умілій тактичній грі. Голова Комісії правил у Палаті Репрезентантів, Говард В. Смит з Вірджінії — і голова Юридичної комісії в Сенаті сен. Джеймс О. Істленд з Міссісіпі, обидва завзяті противники законопроєкту. А через їх комісії мусять перейти внесення. Отже, їм легко відкладати проєкти, давати першість іншим, і взагалі маневрувати на протягнення справи. Не дивно, що в обох палатах вже чути натяки, чи не слід би, мовляв, цілості (пленумові) кожної палати перебрати внесення від комісій. До цього, мабуть, не дійде, бо обидва панове голови обіцяли взяти справу, як біжучу, на порядок нарад.

Іншим тактичним засобом опонентів законопроєкту є „филибастер", тобто продовжуване говорення. Воно „вбило" вже не один проєкт, небажаний меншості.

Та „солідний Південь" сягає теж до мериторичних засобів боротьби, тобто до маневрування змістом проєкту.

Президент, власне законопроєкт, жадає права для федерального уряду домагатися цивільної акції в обороні громадянських прав. Досі федеральний суд міг карним шляхом переслідувати того, хто, напр., перешкоджав у виконуванні виборчих прав. Але, звичайно, перешкода вже була здійснена і шкода довершена. Тепер федеральна влада хоче, щоб і цивільний суд міг видати в окремому випадку „заборону" перешкоджати у виборах, напр., наказати перестати погрожувати управненому виборцеві з наміром відстрашити його від участи в виборах. Хто порушить цю заборону, повинен відповідати за „контемпт", тобто непослух судові. Таке поступування є звичайне в різних справах, і ніколи там немає суду присяжних. Але ось південні опоненти запропонували змінити проєкт в такий спосіб, щоб у випадку суджения за непослух судові вердикт видавали присяжні судді. Право на суд присяжних — це старе і основне право громадянина, арґументують вони. „Але такий суд не має підстави в Конституції, і взагалі це була б образа суду, якби присяжні рішали про те, чи обвинувачений порушив його наказ", — відповідають прихильники проєкту. Очевидно, з пропаґандивного становища, південні демократи мають тут сильний атут. І якби їх доповнення прийняли, то доля переслідуваного за непослух федеральному судові була б знову в руках місцевих, звичайно білих, присяжних.

А останньо південні демократи виступили з новим тактичним внесенням. Сен. МекКлелен, демократ з Арканзо, запропонував доповнити законопроєкт про громадянські права „правом на працю". Це значить право на працю без огляду на приналежність до унії. (В деяких стейтах зобов'язують закони, які вимагають членства в унії, щоб мати право на затруднення). Очевидно, такий додаток зачіпає могутні унії, які натискали б на відкинення законопроєкту з таким додатком. Отже, такий додаток, якби він перейшов на комісії, міг би стати „поцілунком смерти" для законопроєкту громадянських прав, як це підкреслив недавно сен. Геннінґс, голова підкомісії Конституційних прав.

Вся ця справа дивна для стороннього глядача, однак це в американській системі — демократична боротьба за здійснення демократії.

К. Крупський

„НАЦІОНАЛІЗМ, ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ТА ІСТОРІЯ"

В українській пресі у вільному світі відмічується майже кожну публікацію, яка висвітлює неґативно ролю українського народу в минулому і сучасному, отже, для рівноваги, варто б відмічувати і ті публікації, які потверджують правду про українську націю.

Широко відоме видавництво D. Van Nostrand, яке має свої відділи в Канаді та Англії, видало ще весною 1954 року книжку (під серією "An Anvil Original") п. н. "Nationalism its Meaning and History". Автором книжки є професор Міського каледжу Ню Йорк — Ганс Кон, уродженець Праги, що студіював і промувався в 1923 р. на доктора філософії у Празькому університеті, а від 1934 року живе і працює в ЗДА. Книжка написана дуже цікаво і виявляє подивугідне знання автора в ділянці національних та меншостевих проблем Европи і Азії.

Обговорюючи справу націоналізму, проф. Кон згадує в кількох місцях українців та Україну, виразно трактуючи її як окрему і рівнорядну націю в сім'ї слов'янських народів. Про український націоналізм він пише на 48 стор. таке: „Роки перед 1848 р. були також свідками народження українського національного руху та літератури. У Києві — історичній столиці України, а тоді частині російської імперії, поет Тарас Шевченко (1814-1861) створив зі своїми приятелями Кирило-Методіївське Братство. Російський уряд закінчив його діяльність арештом та засланням Шевченка. Щасливіший був український національний рух в австрійській провінції Галичині, де при Львівському університеті створено катедру української мови та літератури і де українська преса могла розвиватись".

Згадує він також про те, що українці є найбільшою після росіян слов'янською нацією, згадує про релігію українців, російський гніт та русифікацію України, створення Наукового Т-ва ім. Шевченка, проф. М. Грушевського та його „Історію України". Ціла книжка має 185 сторінок, але авторського тексту в ній лише 96. На решті сторінок вміщені цитати з творів світової слави письменників, економістів, журналістів та державних мужів, до яких автор відсилає читача.

У своїй передмові автор пише: „Націоналізм є одним з рішальних чинників в новітній історії. Зродився він у Західній Европі в 18 ст., а в 19 ст. поширився на цілу Европу. В 20 ст. став він світовим рухом, і його значення в Азії та Африці росте з кожним роком.

Одначе, націоналізм не є однаковим в різних часах і державах. Він є історичним явищем, зобумовленим політичними ідеями та соціяльною структурою різних країн, в яких він бере корінь".

Далі автор каже: „Розуміння націоналізму і його включення в новітню історію є тепер таким важливим, як важливим було розуміння релігії для християнства в 13 столітті. Бо націоналізм також, як релігія, може прибирати найрізнороднїших форм. І тільки порівнювання його різних форм допоможе нам зрозуміти надії та небезпеки, які він ніс і несе для свободи людини і для забезпечення миру".

Автор починає свою книжку такою дефініцією націоналізму: „Націоналізм — це переконання, згідно з яким найвища льояльність індивідума належить нації-державі".

Основні риси націоналізму, каже автор, існували вже в старовині, у жидів та греків, і звідси походить коріння нинішнього націоналізму, якого, одначе, ніяк не можна порівнювати із сентиментом тодішніх поодиноких керівних людей. Бо чи можна говорити про націоналізм греків, які так завзято воювали проти греків у пелопонеській війні? Або коли італійці воювали проти італійців, чи німці проти німців?

Як передвісник народження сучасного націоналізму, був рух, що привів до об'єднання Франції, Італії та Німеччини, а далі поширився на цілу Европу, Азію та Африку. Одначе, першою модерною нацією в Европі була Англія в 17 ст. Вже в той час була вона під кожним оглядом передовою країною европейської спільноти.

В Англії під впливом пуританців віджили три основні риси ізраїльського націоналізму: 1) вибрані люди 2) Ковенант (Десять Заповідей Божих, як договір між Богом і народом) і 3) надії месіянізму. Бо англійська нація вважала себе за новий Ізраїль. Англійський націоналізм виріс на релігійному підложжі і задержав такий характер досі. Хоч гіршого конфлікту між релігією і націоналізмом не бувало ніде. В цей самий час ніде не бувало, щоб націоналізм давав індивідові стільки свободи, як англійський.

Вияв цієї свободи знаходимо ще в писаннях Джана Мілтона (1608-1674): „Дайте мені волю знати, висловлюватись і дискутувати про всі вольності свобідно і згідно з моїм сумлінням".

А Кромвел 4 вересня 1654 року заявив перед парляментом: „Вільна Церква вимагала вільної держави".

Під впливом французьких філософів Вольтера і Руссо, започаткований в Англії лібералізм доповнився новим елементом, бо на місце індивідуальної керівної суверенної особовости в державі і Церкві прийшла колективна особовість.

Французька революція респектувала приватну власність індивіда, і звідси національна держава почала вважатись, як охоронний панцер вільних взаємодій індивідуальних сил. А націоналізм Французької революції підкреслив те, що обов'язки і гідність громадянина лежать у політичній активності і здійсненні, в цілковитій його злуці з державою — нацією.

Наполеон лише апелював до нового французького націоналізму, сам одначе націоналістом не був. Він був переможений не тільки через свої диктаторські амбіції, але також новими силами, що їх збудили його війни — націоналізмом в країнах Европи, головно в Німеччині, силами, яких він недоцінив.

Політичні події в Англії та Франції мали колосальний вплив на творення нової національности в Новому Світі. Бо до того часу вважалося, що для творення національности необхідні такі елементи, як: спільне походження, мова, територія, політичний зміст, звичаї і традиція або релігія. В Новому Світі різні люди добровільно зреґнували з наведених елементів, щоб створити нову націю — американську.

В дальшому, під впливом нових економічних і соціяльних форм та доктрин, націоналізм почав прибирати інших форм. А пізніше соціялізм почав конкуренцію з націоналізмом, аж до часу сталінізму та гітлеризму.

Підсумовуючи досить сконденсовану працю проф. Кона, можна було б сказати дуже спрощено, що автор уважає за націоналізм той рух, що привів до творення різних держав в нинішній політичній формі. Народи, які розвивали і давали волю своїм імперіялістичним інстинктам, автор уважає за такі, які збочили націоналізм. Ними є німці, що під маскою панґерманізму вже далеко перед Гітлером поширювали свій імперіялізм, та росіяни, що під кличем панславізму поневолили інші слов'янські народи, а поневоливши застосовують комунізм, як засіб, щоб поневолити інші народи.

Як докази російського імперіялізму та месіянізму, автор наводить уривок з книжки Данілевського (1825-1885) „Росія та Европа", уривок із книжки чеського журналіста Кареля Гавлічека (1821-1856) „Чехи і слов'яни" і уривок з книжки Ф. Достоєвського „Біси", в якій Достоєвський виявляє свій слов'янізм, очевидно в розумінні панування росіян над іншими слов'янськими народами.

Цікавими є думки К. Гавлічека про панслов'янізм, до якого він, так само, як до російського імперіялізму, ставився дуже вороже.

Проте, одного не міг передбачити К. Гавлічек, а саме, що Росії та Польщі не вдалося вбити порив українського народу до самостійности. Бо про Україну він писав, між іншим, таке: „Україна є яблуко незгоди, кинене поміж цими двома націями... Але придушення свободи України мститься на Польщі та Росії... Поляки та росіяни похоронили національний дух України і почали ділити велике тіло. Але, як звичайно в таких випадках буває, вони почали воювати між собою і досі воюють. Росіяни і поляки вважають українські мову за діялект своєї мови. Отже, як бачимо, три великих слов'янських нації, кожна з них ненавидить дві інших, бо має причину до цього. І тому ніхто не може говорити розсудно про братерство між ними".

Не бачив К. Гавлічек того, що український дух самостійности живе, глибоко закорінений в народі. Тим то не міг передбачити того, що сила українського духа самостійности буде ще взірцем для інших поневолених народів. Згадати б тільки відбудування української державности в 1918 р. та завзяту боротьбу українського народу, яка не припиняється, а кріпшає.

Фашизм автор приписує тільки Італії, хоч обговорює також вплив фашизму на інші країни світу. Про „український фашизм", приписуваний нам Москвою, не згадує.

Звичайно, читач в дечому може не погоджуватися з автором. Це річ природна. Одначе, праця проф. Кона є напевно позитивним вкладом в багату вже літературу про націоналізм. І тому вона варта того, щоб український читач з нею познайомився. Тим більше, що в ній немає звичайної плутанини в термінології щодо України.

Степан Женецький

ПЕТРО — ФОРМАН

(1)

Вступивши до земляка Миколи Туркалюка, щоб довідатися, що нового написали його рідні в останньому листі з краю, я застав у нього гостей. Це були іменини його найстаршого сина Михасика, і з тої нагоди він влаштував гостину, на яку запросив кумів з Филаделфії, двох односельчан з Нюарку, свого найкращого друга, з яким разом в УПА партизанили і разом пробивалися в рейді на Захід, Петра Гаращука з Ню Йорку, і ще кількох місцевих людей.

Побажавши ювілятові щастя-здоров'я, добрих осягів в науці, чужого научатись і свого не цуратись та випивши чарку горілки, я замішався до ґурту.

Розмова знову налагодилася. Говорили про те, хто де працює і як кому поводиться.

— Ну, розказуйте далі, Петре, як то ви тим форманом стали.

Петро, рухливі очі якого, енерґійні рухи й трохи затиснені уста говорили про рішучість і впертість, зніяковівши трохи моєю присутністю, став відмовлятися.

— Та нема про що багато розказувати. Бути форманом, це не така велика мецїя. Сьогодні вже багато наших людей форманами стали.

— Розкажіть, розкажіть! — настоювала й чорнява кума.

— Та вже розкажіть, Петре, коли всі так просять, — сказав господар дому.

Петро поправився в кріслі, відкинув кучер довгого чорного волосся, що заступало йому очі, й почав розказувати.

— Прибувши до Америки на безіменний ашуранс, я попав на працю до фармера у Пенсилвенії. Робота на фармі мені подобалася, бо я із селянської родини і знаю працю на господарстві. Фармер і його родина були добрі люди, ставилися до мене гарно, і мені подобалася праця у них. Тільки заробіток був такий малий, що за повний день праці я ледве заробляв 3, найбільше 4 доляри.

У фармера я працював на акорд, і він платив мені стільки, скільки я чого зробив. За фунт зірваних шпараґів платив мені 3 центи, за 10 фунтів піднятих помідорів — 2 центи, за 10 фунтів висмиканої моркви — 4 центи, за 10 фунтів висмиканої редьківці — 2½ цента. Мій пересічний тижневий заробіток виносив найвище 25 долярів. А коли перепадали дощі, то й стільки не заробив.

Спершу я був вдоволений і з праці у фармера, і з того заробітку. Але як я довідався, що ті наші переселенці, які попали до міст і працюють в фабриках, заробляють багато більше, я почав думати над тим, як би й собі змінити працю. Друг Грицько повідомляв мене, що приїхав до Америки, примістився в Ню Йорку і заробляє 1,70 долярa на годину. Я рішився їхати до Ню Йорку, де Грицько пообіцяв мені знайти помешкання й працю.

Фармер не похочував, але на мої настійливі прохання він відпустив мене.

— Вел, Піт, — сказав він, — ти був добрий хлопець, і я не хотів би, щоб ти на мене нарікав, бо в фабриці можеш заробити більше. А на від'їзному сказав мені:

— Слухай, Петре, якби тобі там щось у місті не пощастило, то вертайся до мене, я тебе завжди прийму.

В Ню Йорку примістився я тимчасово в Грицька і став шукати праці. Пішов за порадою Грицькових знайомих в одне місце, в друге — не приймають. І так в кількох місцях.

Я вже зажурився. Живу в Грицька, вже кілька днів, гроші розійшлися, а праці немає. Та Грицько потішає:

— За роботу не журися, знайдемо. Підемо в неділю на 7-му вулицю під церкву св. Юра, там хтось порадить, де можна знайти працю.

— Як тільки ввійшов я на 7-му вулицю і побачив тьму-тьменну наших людей, що стояли під церквою, то мені зразу нагадався наш старокраєвий празник. Там зустрів я багато знайомих. Зустрів також хлопців з рідного села. Всіх питав за роботою, і всі відповідали, що нема.

— Ов, біда, думаю. Хай западеться той Ню Йорк. Прийдеться, мабуть, вертатися до фармера.

— Але нарешті таки знайшов. Грицько познайомив мене зі своїм другом Михайлом. Я запитав його, де працює, а він сказав, що при будові, і що там приймають тільки столярів, теслів і мулярів.

— Знаєте ті роботи?

— Не знаю.

— Ну то вас не приймуть, бо в нас потребують тільки фахівців.

— Я попросив у нього адреси, і він мені її дав, але якось згори подивився на мене.

***

— У понеділок раненько я відшукав фірму, але власника ще не було.

— Почекайте трохи, — сказала секретарка, бос зараз прийде.

Як він тільки прийшов, секретарка покликала мене до нього.

— Чого хочете?

— Шукаю за роботою, — кажу йому ломаною англійщиною.

Почувши, що я погано говорю по-англійськи, він спитав мене українсько-польською мішаниною:

— Ти новоприбулий?

— Так.

— Ти руснак?

— Так, українець.

Він привітно усміхнувся:

— Я також руснак, чи, як ти кажеш, українець.

У мене блиснула надія: може прийме на працю?

— А з яких ти сторін в краю? — питає мене далі.

— З Городенки.

Він встав і подав мені руку.

— О, то ми земляки. Мій тато також з Городенки.

Згадавши про справу, за якою я прийшов, він сказав мені.

— Вел, Петре, то є так. Робота в мене є, і я можу тебе прийняти. Моя фірма будує доми, і я потребую робітників. Але я приймаю тільки мулярів, столярів і теслів. Інших робітників мені не потрібно.

При тих словах я стратив надію. Коли скажу йому, що я тих робіт не знаю, він скаже „сорі", не потрібно. І не поможе навіть те, що він українець, чи, як він каже, руснак.

— А що ти дома робив? — спитав він мене, мов би відгадуючи мої думки.

(Далі буде)

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ЗАСЛУГА УКРАЇНЦЯ У ДОСЛІДАХ НАД ПІСТРЯКОМ

У днях 12—14 квітня ц. р. відбулася в Шикаго 48-ма Конвенція Американського Товариства для Дослідів над Пістряком. Між численними доповідачами, дуже цікаву наукову доповідь виголосив наш науковець і довголітній дослідник злоякісних новотворів, зокрема пістряка, д-р Леонтій Дмоховський, тепер професор вірології і електронної мікроскопії при Тексаському і Бейлор Університетах.

Проф. Л. Дмоховський, родом з Перемишля, почав свою наукову працю в 1934 році в Варшаві від 1937 до 1953 рр. продовжував її в Лондоні і Лідсі, Англія, потім працював у ЗДА, спершу при Колумбійському університеті в Ню Йорку, а тепер працює в Гюстоні, Тексас.

Проф. Л. Дмоховський є автором численних наукових праць і публікацій з ділянки дослідження пістряка та інших злоякісних новотворів, високооцінюваних у наукових кругах. Недавно появилася в англійській мові його найновіша публікація про ролю вірусів у походженні новотворів п. н. „The part played by viruses in origin of tumor".

Довгі студії вказують на те, що віруси є одним, можливо найважнішим фактом у поставані, принаймні деяких, новотворів. Зроблено спробу вивчати деякі новотвори, про які було відомо, або існувало підозріння, що у їх поставанні віруси грають ролю. І так, вивчено новотвори грудних залоз у мишей і останньо новотвори курчат, зокрема лімфоматозу (білокрів'я, левкемія, або популярно пістряк крови).

У тісній співпраці з дослідниками із департаменту аґрикультури ЗДА, зокрема керівником дослідної лябораторії птахів в Іст Ленсінґ, Мишиґен, д-ром Бен Р. Бурместером, Л. Дмоховському вдалося викрити збудника цієї недуги, власне віруса вісцеральної (що стотується нутрощів) форми лімфоматози курчат.

Темою доповіді на Конвенції були саме його спостереження і субмікроскопічні студії над збудником цього типу новотвору.

Під електронним мікроскопом спостережено знищення елементів клітин, що веде до розпаду цих клітин. Усе вказує на те, що звільнені з клітин фільтрати або препарати вірусів, вжиті для щеплення курчат, з яких саме ці зразки тканин взято для студій, є збудником у творенні цього типу білокрів'я курчат (є ще кілька інших видів лімфоматози курчат).

Для дослідів ужито матеріял з курчат із вісцеральною формою лімфоматози, щеп РПЛ 12. Усі курчата, що їм впорскнено дожильно фільтрат (селфрі-фільтрат) лімфоїдного новотвору (лімфоїд тумор), розвинули вісцеральну форму лімфоматози.

Мікроскопічні студії ультратонких зрізів селезінки і печінки заражених курчат при дуже великому побільшенні, осягненому електронним мікроскопом, виявили елементи з чіткою структурою. В цитоплязмі цих клітин знайдено великі осміофільні тільця, а в середині цих тілець уформовані характеристичні вірусові елементи, що входять до цитоплязми, і по розпаді клітин появляються в міжклітинних проміжках.

Вірусові елементи мають приблизно 900 анґсромів у діяметрі (одиниця вимірювання, що дорівнює одній десятимільйоновій частині міліметра) і вміщають внутрішню зону приблизно 300 анґстромів у діяметрі.

В селезінці й печінці здорових контрольних курчат тої самої породи описаних змін не занотовано.

Усі спостереження вказують на те, що фільтрати левкемічної тканини, які витворюють лімфоматозу курчат, вміщають елементи, що своїм об'ємом, формою і структурою зовсім подібні до тих, які знаходяться в тканинах заражених курчат. Дослідники стверджують, що ці елементи є збудником, точніше вірусом цього типу білокрів'я курчат.

У співпраці з д-ром В. Рей Брасн з Національного Інституту Пістряка вже раніше проведено студії над просочувальним новотвором курчат ровс - саркома. Проф. Л. Дмоховський виявив присутність вірусових елементів у цьому новотворі, зокрема їх спорідненість з обмірковуваними складовими частинами та подібність до тих вірусових елементів, що їх він бачив при лімфоматозі курчат.

Дуже цікаво відмітити, що подібне явище спостерігав він також при ілокрів'ю (левкомії) у людей. Дальші досліди в цьому напрямі продовжуються. Можливо, що вже недалекий час, коли дослідникам вдасться розкрити таємниці і врятувати життя мільйонів людей, що падають жертвою тої язви. Нашого земляка, проф. д-ра Л. Дмоховського вітаємо з його досягненнями і бажаємо дальших якнайкращих успіхів у його великій і шляхетній місії.

Д-р Роман Барановський

З нових журналів

- **Світло.** Рік XX. ч. 4 (412). Квітень 1957. Торонто, 1957 ст. 48.
- **Вісник.** Суспільно-політичний місячник. Рік XI, ч. 4. Квітень 1957. Ню Йорк, 1957, ст. 32.
- **Вільна Україна.** Журнал української визвольної думки. Рік ІУ, ч. 14. Скрентон, 1957, ст. 64.
- **Наше життя.** Рік XIУ, ч. 4. Квітень 1957, Филаделфія, 1957, ст. 32.
- **Бюлетень.** Український Національно-Державний Союз (УНДС) в ЗДА. Ч. 23. Ню Йорк, 1957, квітень-травень 1957, ст. 28 (Циклостиль).
- **Рідна Церква.** Орган української православної думки. Рік УІ, ч. 28. Мюнхен, 1957, ст. 16.
- **Мій Приятель.** Журнал для дітей. Рік IX, ч. (84). Вінніпеґ, 1957, ст. 14.
- **Жіночий Світ.** Рік УІІІ, ч. 4 (88). Вінніпеґ, 1957, квітень, ст. 24.

Рідна Церква, орган української православної думки. Рік УІ, ч. 27. Січень, Лютий 1957. Мюнхен, 1957, стц 16.

З Наукових Конференцій УВАН в ЗДА

Доповідь Я. І. Чижа: „До питання українсько - американської бібліографії".

7-го березня 1957 року на засіданні Книгознавчої Секції УВАН у ЗДА прочитав доповідь Я. І. Чиж, голова Комісії Академії для Вивчення Історії Української Іміґрації в ЗДА. Доповідач сказав, що він не є фахівцем - бібліографом, але його дослідження історії української іміґрації в Америці змусили його зайнятися й бібліографією. В своїй сьогоднішній доповіді він поділиться своїм досвідом і подасть джерела, де можна шукати матеріялів з бібліографії україніки в Америці.

Я. Чиж нагадав, що перші відомі рядки, надруковані в Америці українською мовою були в газеті „Аляска - Гералд", що її видавав А. Гончаренко в 1868-1873 роках. 1886 року з'явилась перша українська газета „Америка", яку видавав о. Волянський. Пізніше прийшли інші газети, що їх видавали українці: українські й русофільські. Деякі з них виходили російською мовою, а деякі виходили й досі виходять говірками і мішаною мовою. 1939 року Я. Чиж склав і опублікував бібліографію української преси. На той час було зареєстровано 135 назов українських періодичних видань в Америці, але відтоді прийшло багато нових даних і бібліографія має бути доповнена. Це одно з завдань Книгознавчої Секції УВАН у ЗДА.

Перша відома книжка українською мовою вийшла 1896 року. Це була збірка оповідань Чупки, видана під псевдонімом „Бузько" про перших українських іміґрантів в Америці. Деякі з цих оповідань мають легендарний характер, як наприклад, історія про одного з перших українських іміґрантів — Макогона, який начебто в 1870-х роках мав у стейті Колорадо корчму. Розшуки в Колорадо не натрапили на сліди Макогона чи його нащадків.

Я. Чиж продемонстрував присутнім ряд зразків українсько-американських видань, що вийшли в кінці минулого і на початку цього століття, здебільшого як невеликі книжечки — серійні видання, бібліотечок під назвами „Слово" і „Свобода". У бібліотечці „Свобода" була видана брошурка „Канадійська Русь", що є збіркою подорожніх вражень і описує життя іміґрантів у Канаді. 1902 року вийшов „Русько - англійський провідник", який був збіркою порад новоприбулим іміґрантам і був написаний українською мовою, вживаною на початку цього століття в галицьких виданнях. Тою ж мовою, ще й з великою домішкою англійських слів, видано 1900 року п'єсу з життя українських шахтярів у Пенсилвенії „Американських шляхтич". Ряд подібних книжечок видало видавництво ім. А. О. Бончевського.

Десь від 1908 року серед новоприбулих українських іміґрантів з'явились політичні елементи, які почали видавати книжечки з політичним забарвленням. Так 1908 року вийшов „Збірник пісень", в якому поміщено Марселєзу, поезії Франка. В 1914 році вийшли „Пісні еміґрантів".

В зв'язку з подіями 1917-18 років видавнича діяльність пожвавилась. Цьому ж сприяла і закладена в 1918 році Федерація Українців в Америці. Трудно зібрати тогочасні книжки, бо виходили вони у різних містах — у Ню Йорку, Шикаґо, Клівленді, в невеликих містах Пенсилвенії. Їх видавали центральні і місцеві українські організації. За назвами цих книжок треба шукати в оголошеннях у старих газетах, у календарях та пропам'ятних книгах. Тоді виходили твори Драгоманова, Франка і політичні брошури.

Окреме місце посідає своєрідна література, що виходила без підпису авторів і видавців. Я. Чиж показав одну з таких книжічок про чародійства і сказав, що чимало вийшло різних сонників, книжок про чаклунство, тощо.

Друге питання українсько-американської бібліографії — збирання даних про те, що надруковано про українських американців в Америці і поза Америкою. У Петербурзі Е. Н. Матросов помістив довгу статтю в журналі „Исторический Вестник" в 1897 році. У Галичині о. К. Андрухович видав брошуру „З життя русинів в Америці" в 1904 році. У Києві в 1909 чи 1910 році вийшла брошура про українців в Америці. Відома книжка Ю. Бачинського вийшла у Львові в 1914 році. У виданні СВУ у Відні теж вийшла в1916 році брошура про українську іміґрацію. В 1930 році у Львові вийшла книжечка Л. Ясінчука „За океаном", а в 1932 році — „Просвітяни". У всіх цих виданнях є згадки про американські видавництва та про статті й розвідки про американських українців. Цінний матеріял для бібліографів є у статтях різних авторів у „Пропам'ятній книзі" Українського Народного Союзу, 1936.

Спеціяльне питання — бібліографія англомовних видань. Сюди входять американські видання про Україну й українську іміґрацію, переклади українських авторів і оригінальні твори українських авторів англійською мовою.

Щодо бібліографії американських видань, то важливою ділянкою є зібрати дані про україніку в американських енциклопедіях та довідниках, журнальні статті. Матеріяли про українських іміґрантів почали з'являтися на початку 20 століття, коли, в зв'язку з масовою іміґрацією з Европи, в Америці вийшло чимало видань про іміґрантів, в яких згадувано і українців.

Я. Чиж свого часу зробив спробу зібрати бібліографію і опублікував її у своїй виданій англійською мовою праці про українських іміґрантів в Америці. Багато таких же матеріялів є в праці Василя Галича.

Українці почали видавати книжки англійською мовою в 1915 р. Під час війни видали „Географію України" Ст. Рудницького, видали чимало книжечок і брошур. Кілька антикомуністичних видань вийшло під час голоду 1933 року. Також під час пацифікації Західньої України видано англійською мовою матеріяли, зв'язані з тією подією.

Перша відома книжка переклад з української мови, є „Маруся", Марка Вовчка, видана 1890 року. Пізніше були видані поезії Шевченка і переклади багатьох літературних творів і поезій, як наприклад, оповідання Коцюбинського, твори Лесі Українки. Багато з них з'явилося в англо - українських виданнях, як „Юкрейніси Віклі", „Юкрейніси Лайф" та в інших.

В кінці доповіді Я. Чиж зупинився на англійських книжках, де згадується про Україну, українську культуру й літературу, як наприклад, „Антологія світової поезії", „Пісні народів світу". Цікаво зібрати бібліографію цих видань і систематизувати їх. Це завдання фахівців-бібліографів, об'єднаних у Книгознавчій Секції УВАН у ЗДА.

Л. Д.

Український струнний ансамбль в Ню Йорку

Наприкінці цьогорічного театрального сезону наш загал буде мати нагоду близько познайомитися з одною дуже цікавою і з усіх боків важливою мистецькою несподіванкою. Річ у тому, що в неділю, 19 травня ц. р. в приміщенні Джуньйор Гай Скул при Евню Б. (поміж вул. 4 і 6), в 7-мій годині вечора відбудеться перший самостійний виступ новоствореного струнного ансамблю ім. композитора Нестора Нижанківського.

Щоправда створення українського камерного ансамблю є досить „сподівана" несподіванка, бо хто в нашому мистецькому оточенні не відчував браку інструментальних ансамблів, квартетів, тріо, вже не говорячи про симфонічну оркестру? Хто не бажав і не чекав цього? Треба сказати, що, як у Ню Йорку, так і в Филаделфії вже не раз були спроби створити сталу симфонічну оркестру. На жаль з різних причин ці мистецькі групи, не маючи тоді достатньої життєздатности, виявили себе перед авдиторією, як ансамблі не дуже високої якости, і до того мали до деякої міри неповні склади і випадковий характер.

Ансамбль ім. Нижанківського не прийшов на зміну вищезгаданих оркестр. Він складається з двадцяти осіб: вісім скрипалів (4 перших і 4 других), двоє альтистів і двоє челістів. Робота в ньому провадиться виключно за струнноквартетною системою — без диригента. Наявність квартетних інструментів дозволяє ансамблеці використовувати відповідну літературу для клясичного квартету, як також твори для струнної оркестри, або твори спеціяльно для цього ансамблю аранжовані. (Звичайно в цьому випадку дуже придався б ще й струнний кантрабас).

Перспективи і можливості ансамблю є не малі; тут і виконання клясичних і сучасних квартетів, і великої кількости творів, написаних або аранжованих для такого типу ансамблів, набування досвіду для нашої молоді, що закінчує Український Музичний Інститут, прекрасна можливість для виконання творів сучасних українських композиторів і т. д.

Ансамбль ім. Нестора Нижанківського зорганізувався восени 1956 року, за ініціятивою професора УМІ Володимира Цісика, який і став пізніше його мистецьким керівником.

В склад ансамблю увійшли учителі і старші учні УМІ та бувші члени Львівської симфонічної оркестри. Пп. Цісик, Гуменний і Согор впродовж 10 років перед вибухом війни працювали у Львівському Квартеті, який стояв у тісному зв'язку з композитором Нестором Нижанківським.

Для свого самостійного дебюту ансамбль склав і добре приготував досить цікаву програму з творів композиторів: Генделя, Чайковського, Моцарта, Ґріґа, Недільського і Шутя.

Ансамбль уже тепер має чималий розголос між нашою мистецькою (покищо) інтелігенцією, що вже здавна тужить за камерно - інструментальними творами. І ось, наприклад відома піяністка - солістка Дарія Каранович, одна з перших погодилася взяти участь у першому самостійному концерті ансамблю.

Від усієї душі треба бажати ансамблеві успіху і головно сталої творчої праці. Відвідуючи перший концерт Ансамблю, доведемо всім, що ми маємо право мати свій камерний ансамбль!

Микола Фоменко

● 58-річний пожежник Герберт Роледер з Асбирі Парку разом з іншими пожежниками витягнув з озера труп старої жінки. Коли він вернувся додому, там вже чекали на нього поліцисти, які повідомили, що втоплена жінка — це його дружина, 62-річна Ребека. Вона деякий час хорувала.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 44 а)

	Передплата	Пожертва	Разом
М. Наконечний, Едмонтон	4.00	2.00	
В. Лепин, Нюарк	2.00	1.00	
М. Цізман, І. Гартфорд	4.00		
І. Калужняцький, Вінніпеґ	4.00		
М. Гікавий, Шикаґо	4.00		
О. Телезда, Гюзтон	4.00		
М. Клепачівська, Вермонт	4.00		
Ю. Савчин, Монтреал	4.00		
В. Варшона, Амстердам	4.00		
І. Отчич, Корнеґі	4.00		
Л. Шанковський, Фаладелфія	4.00		
Б. Ясіцький, Вашинґтон	4.00		
Н. Роговський, Ірвінґтон	4.00		
І. Пецьо, Клівленд	4.00		
О. Фуртак, Торонто	3.00		
Д-р А. Хомин, Ліма	3.00		
І. Шван, Салем	3.00		
Т. Кісілевич, Флінт	2.00		
Я. Цомпель, Ню Йорк	2.00		
Е. Гречило, Ню Йорк	2.00		
А. Дончак, Фреквіл	2.00		
В. Яницький, Колумбус	2.00		
І. Мурин, Рачестер	2.00		
С. Феськ, Гемілтон	2.00		
М. Капусьняк, Віндсор	1.00		
О. Гловацький, Вунсакет	1.00		
М. Дмитрів, Маямі	1.00		
В. Барановіч, Нантікок		10.00	
В. Сподарик, В. Ворвік		10.00	
Братство Пресв. Тройці, Відд. 320, Балтімор		5.00	
Н. Б. Ніхольс		4.00	
Н. Самбор, Филаделфія		4.00	
І. Коробій, Клівленд		3.00	
І. Недільський, Ню Йорк		3.00	
Т. Стадник, Клівленд		3.00	
А. Дмитрюк, Боффало		2.00	
Г. Стоякевич, Гайтставн		2.00	
М. Ребрик, Торонто		2.00	
Н. Гайда, Савтпорт		2.00	
І. Дорожинський, Ню Йорк		2.00	
П. Рутковський, Гастінґс он Г.		2.00	
П. Джус, Шикаґо		2.00	
І. Борковський, Торонто		2.00	
С. Боґда, Ню Маркет		2.00	
П. Селевіч, Гілсайд		2.00	
Л. Т., Ню Йорк		2.00	
І. Дрозд, Шикаґо		2.00	
С. Лібовіч, Ню Йорк		2.00	
Е. Гупало, Бронкс		2.00	
П. Заболотський, Нюарк		2.00	
С. Баницький, Йонкерс		2.00	
Ю. Причка, Раріттан		2.00	
І. Струц, Шикаґо		2.00	
Я. Ґвізд, Відді. 277		2.00	
Д-р А. Педа, Фічбурґ		2.00	
С. Загрибельний, Ню Йорк		1.50	
І. Гумовський, Лонґ Айл. Сіті		1.34	
П. Дрейд, Ню Гейвен		1.25	
П. Отошко, Елизабет		1.00	
Н. Кончак, Дітройт		1.00	
І. Дзядік, Сеймор		1.00	
А. Дзюркевич, Шикаґо		1.00	
В. Бурак, Блекстон		1.00	
П. Фіцай, Гемтремк		1.00	
Я. Степанків, Меррік		1.00	
М. Мрочко, Трентон		1.00	
П. Головачук, Кліфтон		1.00	
Г. Савка, Пассейк		1.00	
Н. Михайлишин, Кліфтон		1.00	
Г. Войтович, Филаделфія		1.00	
С. Слободян, Филаделфія		1.00	
І. Медвідь, Латроб		1.00	
С. Мусей, Мілвіл		1.00	
С. Гавриш, Калумет		1.00	
Л. Ґавазин, Бейон		1.00	
Н. Яблонський, Ню Гейвен		1.00	
В. Вербицький, Рівер Гров		1.00	
О. Курилів, Інкстер		1.00	
І. Громик, Солт Лейк Сіті		1.00	
Разом	$ 80.00	$ 110.09	$ 190.09
Раніше проголошено	$ 6,471.90	$ 5,478.50	$11,950.40
Разом все	$ 6,551.90	$ 5,588.59	$12,140.49

З приводу невіджалуваної смерти сл. п. **ГРИГОРІЯ ГЕРМАНА** Гол. секретаря, УНС на народні цілі зложили:

Головна Управа ОДВУ	$ 50.00
Дмитро Шмаґала	10.00
Геновефа Жеребняк	10.00
Платон Стасюк	10.00
Разом	$ 80.00

ПРАЦЯ • HELP WANTED MALE

ПОШУКУЄТЬСЯ
на
„СОЮЗІВКУ"
ПЕРШОКЛЯСНИХ КУХАРІВ
Платня, після умови. • Побажані рекомендації.
Зголошуватися до Гол. Канцелярії УНСоюзу
83 Grand St.
Jersey City, N. J.
або телеф.: HE 5-8740

PLASTERS
Досвідчені у "stucco plastering". Постійна праця над купальними басейнами, плюс овейтайми.
Hempstead, Long Island
Call Mr. Ciaburri
IVanhoe 9-9840

SPRAYERS ENAMEL WRINKLE
& Hammertone, Garden City Area
Досконалі умовини праці.
Всі користі.
Tel.: Pioneer 1-3500

BLACKSMITH FINISHERS
До викінчування ковальських робіт, з досвідом при будові вантажних авт.
INDUSTRIAL TRUCK BODY Corp.
115 Gotthart St.
Newark, N. J.

DIEMAKERS, MOLDMAKERS, DESIGNERS
experienced in building or designing die, costing dies or plastic molds — also Keller or Hydrotel operator.
Постійна праця, овертайми. Ми допоможемо переїхати до Рачестеру, Н. Й. Телеф.: "collect"
GLenwood 3-0008;
або GLenwood 3-5307 M — веч.

МАШИНІСТИ
1-ої, або 2-ої кляси до загальної праці.
BRISTOL TOOL
219 Alabama Ave.,
Brooklyn, N. Y.
DI 6-1390

ПОРТЕРИ і до ВАКСОВАННЯ
Мусять бути чисті і приємні.
Тільки досвідчені.
Праця вечорами, 40 годин.
$65.00 тижнево.
Телеф. GRamercy 5-0971

ПРАЦЯ • Help Wanted Male-Female

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor

BUSINESS OPPORTUNITY

ГАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ
Бруклин, Н. Й.
Заснована тому 30 років.
Найліпше положення.
Власник відходить на пенсію.
Продаж з втратою.
DE 9-9367 — перед 5 P. M.

БУЧЕРНЯ
Повне влаштування.
$1,000 тижнево.
Мусить продати, з уваги на другі бизнеси.
Brooklyn.
HY 9-8248

GARAGE STORAGE
Багато направ.
$10,000 gall. місячно.
Умови.
Brooklyn, N. Y.
Tel.: BE 6-9678

БУЧЕРНЯ
Досконала нагода.
Низький рент.
Поміркована ціна.
Власник — українець.
Tel.: EV 5-1062

БУЧЕРНЯ
Повне влаштування, дає $1,000 тижнево.
Мусить продати, має другі бизнеси.
Brooklyn, N. Y.
Call: HY 9-8248

ПРАЦЯ • HELP WANTED FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені на "Merrow, Pinking and Single needle machines"
MORLEY UNDERGARMENT Co.
36 Tiffany Place, Brooklyn, N. Y.
Tel.: UL 5-3199

КУХАРКА
домашня робітниця,
Відповідальна.
З повним досвідом, мусить любити дітей. Помешкання на місці. Потрібні рекомендації. Приємна атмосфера в домі на передмісті. Платня $55.00
RYe 7-0074

ПРИБИРАЛЬНИЦІ
Мусять бути чисті і приємні.
40 годин.
Праця на ніч.
$56.00 тижнево.
Телеф: GRamercy 5-0971

ЖІНКИ
до нової "drive in dry cleanning & laundry plant-store".
Є місця для:
— прасувальниць — сухе чищення;
— оперейторки до сорочок;
— загальні помічниці.
Це є юнійна фабрика з усіми користями, платні свята, вакації, госпіталізація, хворобове, постійна праця цілий рік.
Голос. особисто: May 8, 9, 10 у
FLAIR CLEANERS
Bergenline Ave & 87th St.
North Bergen, N. J.

ОПЕРЕЙТОРКИ СОРОЧОК
Досвідчені. Постійна праця, платні вакації і свята, хворобове. Голоситись особисто.
Питайте за Mr. Friedman.
BLUE WHITE LAUNDRY
685 Cary Ave.
West New Brighton,
Staten Island, N. Y.

REAL ESTATE

BELLEROSE — Gleen Oaks, L. I.
наріжний дім, цілий мурований, напів відокремлений, 6 кімн., гараж, 1½ лазнички, алюм. комб. вікна і двері, патіо, веранда, холодильник, холодільня, сушарня, пів. викінч. підвал. $22,500.
Власник виїжджає з стейту.
Fieldstone 7-2788

BROOKLYN, Flatbush
Відокремлений 2-род. дім. 14 кімнат. До зайняття 4 + 4. Дохід $170. Нова газ. піч. Нові мосяжні рури і електричність. ½ бльоку до BMT. Зараз до зайняття.
Ціна $23,000.
Телеф.: SC 4-6535 до пол.

НОВЕ БОНҐАЛО
5 кімнат, ках. лазничка, 3 спальні, пляст. стіни, олив. огрівання, пов. підвал.
Площа 85×150. Ціна $12,990.
DI PALMA, 107-02 Liberty Ave.
Ozone Park, L. I.
Tel.: VIrginia 3-1430
або JUniper 1-3495

BRONX
Burnside Ave.
2-2 род. доми, прикріплені 2 крамниці.
Місячний дохід $450.
Свіжо відновлені. Ціна $18,000.
Телеф: CY 2-8145 — в будні.

FARMS FOR SALE

OTSEGO COUNTY
Worcester, New York
200 акр. молочна фарма.
2 трактори, машини до в'язання сіна і молочення. Всі модерні машини, потрібні на фармі. 34 переділки для дійних корів. Стайня на 50 штук худоби. Вода пливе через пасовисько. 9-кімн. дім, ґараж на 2 авта, і шопа на машини.
За дальшими інф. телеф.:
TAylor 7-1478 (Brooklyn)
або WOrcester (New York State) 4350.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

РІЗНЕ

КВІТИ на ВЕСІЛЛЯ
ШЛЮБНІ КИТИЦІ
від $8.00 — в крамниці
І. РОЖАНКОВСЬКОЇ
45 E 7th St., New York
(між 2-3 Евеню)
Телеф.: SPring 7-1079

БІЛЬ ГОЛОВИ?

Хіропрактика відома з того, що вона приносить дійсно полекшу для тих, що терплять на різного рода болі голови, включно з нестерпимою міґреною. Зверніться за порадою до Вашого місцевого лікаря-хіропрактора та напишіть до нас за дальшими порадами в справах болів голови. Їх причини та засоби, як їх можна усунути і виліквати. Звертайтеся також за безплатною літературою відносно інших недуг.
Spears Chiropractic Hospital
Dept. K-102 Denver 20, Colorado

14 осіб убитих в автомобільних перегонах в Італії

Рим. — Автомобільні перегони, які від 30-ох років щороку відбуваються в Італії під назвою „Тисяча миль", принесли в минулу неділю 12 травня криваве жниво. Найбільша катастрофа скоїлась, коли перегонове авто еспанського аристократа-спортсмена маркіза Альфонсо де Портаго, внаслідку розриву опони, скочило в юрбу глядачів недалеко міста Мантуї. Крім названого водія, згинули його товариш, американець Едмунд Нельсон і десять глядачів, в тому числі п'ятеро дітей. Понад 20 осіб було ранених. Рятункова акція була дуже утруднена тим, що по головному шляху мчались одно за одним авта учасників перегонів, із великою швидкістю. Інший учасник, Йосиф Ґоттінґус, голляндський спортсмен, згинув, коли його авто зачепило на закруті дерево. Один поліцист, який робив службу на трасі перегонів, забився, коли його мотоцикл посковзнувся і перекинувся на закруті. Три водії і кільканадцять глядачів були ранені в інших нещасливих випадках. Цей перегоновий шлях надзвичайно небезпечний, бо є на ньому коло 7,000 небезпечних закрутів, а кусень траси біжить гірською серпентиною. В минулих п'ятьох роках було вбитих у тих перегонах 20 осіб. Під натиском обуреної публічної опінії італійський уряд мабуть заборонить переводити надалі цю спортову імпрезу, яка мала міжнародний розголос. Переможцем вийшов в неділю італієць П'єро Таруффі на 12-циліндр. авті типу Феррарі, який осягнув пересічну швидкість 94.7 миль на годину. Другим був Вольфґанґ фон Тріпс з Німеччини, а третім Олівіє Жендебіен з Бельгії. „Живий пліт" вздовж траси, головно на закрутах, становили понад 3,000,000 італійців-глядачів. Мільйони европейців, які придивлялися перегонам на телевізорах, бачили теж згадані трагічні епізоди.

Промисл старається продукувати електричну енерґію при допомозі атому

Ню Йорк. — Тексаська Дослідна Фундація Атомової Енерґії повідомляє, що приватний промисл старається продукувати електричну енерґію при допомозі атомової енерґії. Вже підписано контракт про побудову атомової електрівні в Сан Дієґо, Каліфорнія. На цю ціль мають видати 10,000,000 долярів впродовж чотирьох років. Цю будову веде Атомовий Відділ „Дженерал Дайнемік Корпорації". Вже 1-го квітня вирішено, що побудова атомової електрики не є в стані „мрій", тільки її можна вже здійснювати. !

Конґресова комісія проти сеґреґаційної формули в законі про допомогу школам

Вашинґтон. — Комісія Виховання і Праці в Палаті Репрезентантів більшістю 16-ох до 10-ох голосів відкинула поправку республіканського конґресмена Стайвесанта Вейнрайта, згідно з якою федеральну допомогу на будову шкіл могли б діставати тільки ті шкільні райони, які мають об'єднані школи для білих і кольорових дітей. Конґресмен Вейнрайт є противником законопроєкту про федеральну допомогу стейтам на будову шкільних будинків. Минулого року подібний внесок поставив був негритянський демократичний посол із Ню Йорку Клейтон Повелл і тим способом не допустив до ухвалення цього законопроєкту. Цього року президент Айзенгавер просив Конґрес, щоб не комплікував ухвалення цього закону поправками про сеґреґаційну формулу, але навіть республіканський конґресмен не звертає на це уваги. Конґресмен Повелл заявив, що він в повній Палаті знову внесе свою минулорічну пропозицію.

ЧИ У ВАС ЗАГАЛЬНА СКЛЕРОЗА?

Загальна склероза сама виявляє себе в неправильному функціонуванні мускулів. Видужання залежить від відтворення дій нервових центрів, щоб відновити гармонійну працю нормальних процесів людського організму. Це намагання зробила хіропрактика і вона має великий успіх у лікуванні багатьох випадків недуг загальної склерози і дає нам тепер нову запоруку здорового життя.

Досліди в Spears Hospital причинились до дальшої успішности поборювання хіропрактикою того паралізуючого ворога. Йдіть до Вашого місцевого хіропрактора або пишіть по безплатну літературу про Multiple Sclerosis й інші подібні недуги.

Spears Chiropractic Hospital — Dept. A 102, Denver 20, Colorado

Конференція Проводів Українських Православних Церков

(Закінчення зі стор. 1-шої)

натах парафії св. Володимира при 15-ій вулиці.

В п'ятницю, 10 травня, всі учасники Конференції переїхали до Осідку У. П. Церкви в Бавнд Брук, Н. Дж., де мала місце остаточна редакція комунікату, який підписано чергового дня, в суботу вечір у Филаделфії, куди учасники конференції прибули в п'ятницю під вечір, де їх у храмі св. Покрови (настоятель о. Стахій Шадинський), вітали представники парафії та її церк. організацій і місцеви о. парох. Відслужено Всенічню (Архиєп. Михаїл з Торонто), співав її відомий місцевий міш. хор під орудою проф. Олекси Дідуха. Пізно ввечорі у церковній залі відбулося прийняття, улаштоване парафією, в честь гостей.

В неділю 12 ц.м. в катедральному храмі св. Володимира Вел. (настоятель о. мітрат Іван Савчук) Митрополит Іоан Теодорович, архиєп. Мстислав, архиєп. Генадій (Шикаґо) та архиєп. Михаїл (з Торонто) з дуже численним духовенством вітали при церк. вході — Первоієрарха Канадійської Укр. Греко-Православної Церкви, Впреосвящ. Митрополита Іларіона, що разом із згаданими Владиками відслужив Божественну Літургію й виголосив слово після св. Євангелія.

У схваленому в результаті нарад спільному комунікаті між іншим сказано: „Беручи під увагу постанову Надзвичайного Собору Української Греко - Православної Церкви в Канаді, 8-9 серпня 1951, — щоб у межах кожної держави, де живуть православні українці, вони об'єдналися в одну Укр. Правосл. Церкву а не ділилася на різні формації, як рівно ж беручи під увагу визнання Собору Укр. Правосл. Церкви в ЗДА 8-10 серпня 1955, затверджене Третім Собором тієї Церкви (14-16 жовтня 1956 р.). — що „в кожній країні чи державі може існувати лише один православний духовний центр (митрополія, єпархія чи адміністративна округа), — що живе своїм власним автокефальним життям", — Конференція заявляє:

а) Поза межами України існує лише одна Українська Православна Церква, яка духово оформлює і об'єднує весь український нарід у вільному світі. У ЗДА і в Канаді існують дві духово неподільні частини тієї УПЦеркви, — Укр. Правосл. Церква в ЗДА та Українська Греко-Православна Церква в Канаді, які живуть своїм самостійним автокефальним життям, згідно зі своїми Статутами та згідно з державним устроєм своїх країн.

б) Ці дві Церкви, хоч адміністративно самостійні, становлять собою одну духовну цілість, і, як такі, у спільних для себе справах нараджуються, порозуміваються і в разі потреби спільно виступають, як члени одної і тоїсамої УПЦеркви.

в) Конференція визнає і стверджує, що на континенті Півн. Америки є дві частини — тільки єдиної Української Православної Церкви, — а саме УГПравославної Церкви в Канаді та У. Прав. Церкви в ЗДА. І тому Конференція оцим закликає усіх православних українців, світських і духовних, на терені ЗДА і в Канаді, — які перебувають поза цими двома Церквами, щоб вони приєдналися до цих Церков і так довершили об'єднання усіх православних українців у Північній Америці в одну Українську Православну Церкву, рідну Церкву українського народу.

г). У справах Укр. Правосл. Церкви по інших країнах — конференція постановила, що Проводи обох Церков мають нав'язати контакт з відповідними церк. чинниками тих Церков та вжити своїх впливів, щоб і там укр. правосл. церковне життя сконсолідувалося, згідно з повищими засадами, — в одну Українську Православну Церкву, та щоб врешті в кожній країні, подібно як в ЗДА і Канаді, була тільки одна Українська Православна Церква, без різних відламків та без різних формацій. Згідно з цією постановою, рішено вислати відповідного листа до Високопреосвящ. Митрополита Нікагора, за підписами ієрархів обох Церков".

Наприкінці цього важливого комунікату із згаданої конференції стверджено велику користь із таких конференцій Проводів обох Церков і постановлено відбувати їх частіше.

Кор.

● **У Туреччині** перебуває з офіційними відвідинами західньо - німецький президент проф. Теодор Гойсс в товаристві міністра закордонних справ Гайнріха фон Брентано. Німці — традиційні приятелі турків проти Росії, яка зазіхає на Дарданелі.

● **63-річний англійський хлібороб Геролд Стіл** заявив, що виїде в околицю Різдвяних островів на Тихому океані, щоб згинути під час пробного вибуху першої англійської водневої бомби в ім'я пацифістичної ідеї. Жаль, що не пригадав він собі її під час усіх совєтських експериментів з водневими бомбами.

● **500 молодих американців** хочуть цього літа поїхати до Москви на Міжнародний Фестиваль Молоді, сподіваючись у такий спосіб „спричинитися до більшого порозуміння між народами".

● **З Лас Веґасу** повідомляють, що перша пробна атомова експльозія в Неваді відбудеться не 15, а 16 травня, бо ще не закінчено підготовних праць.

● **У Буенос Айресі** заарештовано 119 колишніх членів провінційної леґіслятури, які були знаряддям в руках диктатора Хуана Д. Перона, а не незалежними вибранцями народу.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

РОЗШУКИ

Розшукую рідного брата СЕРГІЯ МАНТИКА з села Пасіка Грубешівського повіту, Холмщина, якого забрали німці з його другом Володимиром Соколюком. Обидва, правдоподібно були в Німеччині та Франції. Хто знав би про них, ласкаво прошу писати на адресу:
Володимир МАНТИКА
P. O. Box 271
Petersburg, Virginia, USA
Заграничні і заокеанські часописи, прошу ласкаво про передрук.

Пошукую брата МИХАЙЛА ОЛЬШАНСЬКОГО і також друга СТЕПАНА КУЗМИЧА, з села Головниць, пов. Рівне, Волинь. Прошу ласкаво писати на адресу:
Serhij OLSZANSKY
38 Fountain St.
Woonsocket, R. I.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Посмертні Згадки

МИКОЛА КАСІЯН довголітній член УНСоюзу, Відд. 370, Т-ва „Любов" в Ню Гейвені, Конн., помер 29-го квітня 1957 р., проживши 68 р. Покійний належав до УНСоюзу від 1939 р. Народився в селі Устечки, пов. Заліщики, Західня Україна. Полишив у смутку дружину Марію і три внучки із чоловіками. Похорон відбувся від пох. заведення на кладовище св. Лаврентія. — В. Й. П!
Управа Відділу.

СТЕФАН ТИМЧІЙ, довголітній член Т-ва ім. І. Франка, Відд. 83 УНСоюзу, у Филаделфії, Па., помер, нагло при праці, 17-го квітня 1957 р., на 62 році життя. Походив зі с. Грабівці, пов. Стрий, Зах. Україна. Полишив в тяжкім горю дружину Марію, сина Івана, доньку Гелен і дальшу родину та 4 внуків. Похорон відбувся 23 квітня 1957 р. з пох. заведення, при участі Родини, Членів, Приятелів та Знайомих, до православної церкви, опісля на вічний спочинок на цвинтар. — В. Й. П!
С. Чорномаз, секр.

ІВАН БАГАН, довголітній член УНСоюзу, Відд. 230 св. І. Хрестителя в Йонґставні, Огайо, помер 26-го квітня 1957 р., проживши 77 років. Покійний народився в с. Глусна, пов. Сянік, Галичина. Полишив у смутку дружину Юстину, сина Івана, 3 доньки і 3-ох зятів. Похорон відбувся 29-го квітня з пох. заведення до православної церкви св. Петра і Павла і похоронено на параф. цвинтарі, при участі Родини і Знайомих. — В. Й. П!
П. Ліщак, секр.

МАРІЯ ПІДКОВА, член Відд. 483 УНСоюзу в Ютиці, Н. Й., померла, по короткій недузі, 4-го травня 1957 р., на 65 р. життя. Полишила в смутку сина Михайла, дві доньки Анну, Джулію (замуж.) та 3 внуків, брата та дві сестри. Покійна походила з м. Дарехів, пов. Теребовля, Україна. Похорони відбулися 7 травня 1957 р., при участі Родини, Членів Відділу та Знайомих, з укр. прав. церкви св. ап. Петра і Павла, на вічний спочинок на цвинтар прав. парафії, де покійна була доброю парафіянкою, як також доброю членкою Відд. 483 УНС. — В. Й. П!

РІЗНЕ

З приводу виїзду продається негайно дуже дешево
ВІТАЛЬНЯ (3 куски)
піяно, столики і стільці.
825 N. 7th St.
Philadelphia, Pa.

А Р К А
48 E. 7-ма вул. в Ню Йорку
(Тел. GR 3-3550)
МАТЕРІЯЛИ ДЛЯ ВИШИВАННЯ
Гуртом і детайлічно.

Нововідкрита українська
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWERLY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel.: GRamercy 5-7430
Імпортовані
німецькі антени — $9.95

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ! КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!

Нове видання ◄
ВАТЬКИ, УЧИТЕЛІ, ВИХОВНИКИ!
Вже появилася з друку
КНИГА ВІРШІВ ДЛЯ ДІТЕЙ
ЛЕБЕДІ
ЛЕОНІД ПОЛТАВА
Книга має багато різнокольорових ілюстрацій. Величина книги: 10x12 інчів. Тверда обкладинка з великою трикольоровою ілюстрацією.
Ціна $2.00.
Замовляти в:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВЕЛИКА НОВИНА ◄
Для тих, що терплять на
ГЕМОРОЇДИ
Заспокоєння болів без операції.
Якщо Вас непокоять, печуть, сверблять і мучать гемороїди, і якщо вони Вам так боляче докучають, що Ви думаєте, що Вам треба піддатися лікарській операції, Ви повинні докладно зазнайомитися з відповідними полегшуючими середниками. Таким відповідним середником є недавно опрацьована чудова формула, яка містить в собі 13 різних складників. Щоб осягнути якнайкращі результати з неї, треба вкинути до миднички з відповідною гарячою водою одну шклянку звичайного ліку EPSON SALTS і сісти в неї на 20 хвилин. Потім приложити ще маленьку кількість цього чудового ліку до хворої частини тіла. Допомога є так скора, що будете дивуватися, як Ви могли так довго терпіти, не знаючи про такий чудовий середник. Тому не терпіть довше і застосуйте це лікарство зараз. Три тубки Ви можете дістати по спеціяльній ціні тільки за $5.00 плюс оплата COD. Пішліть тільки цей вирізок до нас на адресу: TRYSAN CO., Dept. A, Box 226, Peekskill, N. Y., і подайте на відворотній сторінці коверти Ваше ім'я й адресу (друком!). Грошей не висилайте, заплатіть просто поштареві при відборі.

Не занедбуйте
ШТУЧНИХ ЗУБІВ,
коли вони рухаються!
Чи Ваші зуби рухаються, спадають, коли говорите, їсте, смієтеся, або пчихаєте? Не денервуйтеся таким недотягненням. FASTEETH, алькалічний порошок (неквасотний), коли посипати ним зубні плитки, держить сильно штучні зуби. Додає почуття певности і вигоди. Не залишає смаку гуми чи пасти. Купіть сьогодні FASTEETH в кожній аптеці.
№ F. 6

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УВАГА! **ФИЛАДЕЛФІЯ Й ОКОЛИЦІ!** УВАГА!
ВІДКРИТО ВІДДІЛ НАШОЇ ФІРМИ У ФИЛАДЕЛФІЇ
СЛІДУЮЧА АДРЕСА:
832 N. 7th Street, Philadelphia 23, Pa.
Наша фірма є найкращою по посилкам до всіх країн ЕВРОПИ й АЗІЇ
Висилаємо нову й уживану одежу, взуття, мануфактуру, харчі, ліки і т. п.
ГАРАНТУЄМО СКОРУ І ТОЧНУ ДОСТАВУ.
Висилаючий посилку отримує потвердження відборця. Всі посилки є оплачені в нас, включно з митом.
Посилка летунською поштою 8-14 днів. Приймаємо посилки доручені нам поштою, з обслугою до 3-ох днів.
ПИШІТЬ, АБО ТЕЛЕФОНУЙТЕ:
WAlnut 3-1747
John S. Feigner
Президент висилкового бюра.

ТАРЗАН, 3863. Швидка втеча.

Почалася жорстока, брутальна боротьба, в якій перемогли їздці...

Але, поки тривало замішання, жінка добігла до літака. — Лети, ти дурню! — закричала вона до пілота.

— Доне! — Доне! — закричав один із переможців. — Вона відлітає!